

Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Відокремлений структурний підрозділ
«Педагогічний фаховий коледж
Львівського національного університету імені Івана Франка»

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні циклової комісії

фахових дисциплін початкової освіти

(протокол № 1 від « 30 » серпня 2023р.)

Голова циклової комісії Оксана СОБОЛЕВСЬКА

СИЛАБУС З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ОСНОВИ СЦЕНІЧНОГО ТА ЕКРАННОГО МИСТЕЦТВА З
МЕТОДИКОЮ НАВЧАННЯ»

Освітньо-професійний ступінь	«фаховий молодший бакалавр»
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Спеціальність	013 Початкова освіта
Освітньо-професійна програма	Початкова освіта
Форма навчання	денна

**Силабус курсу «Основи сценічного та екранного мистецтва з методикою
навчання»**

2023-2024 навчального року

Назва курсу	Основи сценічного та екранного мистецтва з методикою навчання
Адреса викладання курсу	вул. Туган-Барановського, 7
Циклова комісія, за якою закріплена дисципліна	Фахових дисциплін початкової освіти
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта 013 Початкова освіта
Викладач курсу	Ланцута Зоряна Ярославівна
Контактна інформація викладача	zoryanalantsuta@lnu.edu.ua lantzoryana@gmail.com
Консультації по курсу відбуваються	У день викладання курсу відповідно до розкладу (вул. Туган-Барановського, 7, каб.58). Також проводяться онлайн - консультації на платформі Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн-консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://pedcollege.lnu.edu.ua/course/osnovy-stsenichnoho-ta-ekrannoho-mystetstva-z-metodykoyu-navchannya
Інформація про курс	Нормативна навчальна дисципліна вивчається студентами II-го курсу, спеціальності 013 Початкова освіта впродовж третього семестру в обсязі 2 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальну дисципліну розроблено таким чином, щоб надати здобувачам освіти основи художніх знань, розширити мистецький світогляд та ціннісні орієнтації майбутніх учителів, сформувати вміння аналізувати та оцінювати мистецькі явища, жанри і стилі, ефективно застосовувати кращі зразки театрального та кіномистецтва в навчально-виховному процесі.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення нормативної дисципліни є: ознайомлення з різними формами, жанрами, видами сценічного та екранного мистецтва; оволодіння методикою сценарно-режисерської роботи; формування у студентів предметних мистецьких компетентностей, які забезпечать здатність до художньо-творчої самореалізації майбутнього вчителя і вдосконалення його сценічної майстерності.

	<p>Для досягнення мети визначаються такі цілі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ознайомлення з історією виникнення сценічного та екранного мистецтва, його розвитку, особливостями; • засвоєння теоретичних понять про специфіку та складові техніки акторської майстерності, сценічного мовлення та сценічної дії; • оволодіння методикою роботи на сцені, формування умінь і навичок аналізувати драматичні твори, створювати на самостійно відібраному матеріалі сценічний образ; • формування умінь і навичок практичного застосування театральних та екранних засобів у навчально-виховному процесі початкової школи.
<p>Література для вивчення дисципліни</p>	<p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Биченко Н. А. Стратегія роботи над інсценізацією драматичного твору. Культура і сучасність: альманах. Київ: Міленіум, 2019. № 1. С. 186-190. 2. Грицан Н.В. Техніка сценічного мовлення: навч.-методичний посібник. 2-ге вид., переробл. і доповн. Івано-Франківськ, 2020. 286 с. 3. Сценічне мистецтво у світовому культурному просторі XXI століття: матеріали I Всеукраїнської науково-практичної конференції професорсько- викладацького складу, докторантів, аспірантів і магістрантів. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2019. 195 с. 4. Сценічне мистецтво: домінуючі проблеми художньо-творчих процесів: матеріали Всеукраїнської наукової конференції науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів та магістрантів. Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2021. 199 с. <p style="text-align: center;">Допоміжна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Коленко А. В. Використання елементів сценічної мови як засобу формування комунікативної компетентності педагога. III міжнародна науково-практична конференція «Актуальні проблеми початкової освіти та інклюзивного навчання». Секція «Теоретико-методичні підходи до професійного розвитку майбутніх фахівців педагогічної освіти в контексті соціальної мобільності»: збірник тез. Львів : Малий видавничий центр факультету педагогічної освіти Львівського університету імені Івана Франка, 2018. С. 27–29. 2. Косінова О. М. Сценарна майстерність театралізованих видовищ: підручник. Київ: НАККІМ, 2018. 164 с. 3. Крипчук М. В. Тональний образ масового театралізованого видовища в контексті створення загальносценічного художнього образу. Вісник

	<p>Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: щоквартальний науковий журнал. Київ, 2018. № 1. С. 187-191.</p> <p>4. Пацунов В.П. Експериментальна режисура: курс лекцій для студентів спеціалізації «Сценічне мистецтво». Київ : КНУКіМ, 2017. 100 с.</p> <p>5. Романчишин В. Г. Режисерська діяльність у структурі масового свята: досвід опрацювання проблеми. Культура і сучасність : альманах. Київ : Міленіум, 2018. № 1. С. 119-124.</p> <p>6. Сценічне та музичне мистецтво: циркові та естрадні жанри. Науково-методичний аспект : матеріали XI наук.-практ. конф. (м. Київ, 15–16 квітня 2021 р.) / редкол. О. Яковлев, Г. Овчаренко [та ін.]. Київ : КМАЕЦМ, 2021.123с.</p> <p>7. Юдова-Романова К. В. Технічні засоби оформлення сценічного простору: навчальний посібник. Київ : Вид. центр КНУКіМ, 2017. 314 с.</p> <p style="text-align: center;">Інтернет-ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. https://zmist.pl.ua/news/eduard-kirich-enejida-ivanakotlyarevskogo-dlya-hudozhnika-ce-yak-klondaik 2. https://artarsenal.in.ua/laboratory/proekt/kursu-lektsij-z-istoriyi-ukrayinskogo-teatru-ukrayinskyj-teatr-vid-kozy-do-postdramy/ 3. https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2017/11/Tyzhden-10_Teatr-pdf-1.pdf 4. http://screenplay.com.ua/screenplays/?id=262.
Тривалість курсу	1 семестр, 60 год., 2 кредити
Обсяг курсу	36 годин аудиторних занять, них: лекції - 18 годин, практичні заняття – 18 годин; самостійна робота – 24 години.
Очікувані результати навчання	<p>Після вивчення курсу студенти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> • теоретичні основи навчального курсу; • історичні аспекти розвитку театрального та екранного мистецтва, їх види, жанрові особливості; • методiku організації та проведення театралізованих тематичних вечорів у початковій школі. <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • володіти технікою мовлення (голосом, диханням, дикцією); • відтворювати образ театрального персонажа, використовуючи різні засоби та прийоми; • під час перегляду і постановок театралізованих вистав використовувати знання про специфіку і синтетичність театрального мистецтва,

висловлювати судження і давати оцінку театральним діям;

- за твором художньої літератури (байка, казка, п'єса) складати сценарій, організувати та проводити театралізоване дійство;
- оформляти афіші, запрошення театралізованих дійств;
- застосовувати театральні-педагогічні та екранні засоби в навчально-виховному процесі початкової школи.

Набудуть таких компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК4 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК5 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК7 Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

Спеціальні компетентності:

СК1 Здатність до застосування системи психолого-педагогічних знань і умінь, що є базовими для реалізації змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти.

СК2 Здатність до планування, моделювання, конструювання, проектування, організації освітнього процесу в початковій школі.

СК3 Здатність до використання відкритих ресурсів, інформаційно-комунікативних та цифрових технологій в освітньому процесі.

СК7 Здатність добирати доцільні методи, засоби і форми навчання відповідно до визначених мети і завдань уроку, іншої форми навчання з урахуванням специфіки змісту навчального матеріалу та індивідуальних особливостей учнів.

СК9 Здатність до відстеження динаміки та забезпечення підтримки особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.

СК13 Здатність усвідомлювати особисті відчуття і почуття, управляти власними емоційними станами.

СК14 Здатність до усвідомлення потреби в саморозвитку з метою набуття додаткових професійних компетентностей.

Програмні результати навчання	<p>RH1 Використовувати фахову літературу та інформаційно-комунікаційні технології в освітньому процесі початкової школи.</p> <p>RH2 Дотримуватися нормативно-правових документів, що регламентують організацію освітнього процесу в початковій школі.</p> <p>RH5 Розуміти сутність, принципи, зміст, методи, форми та організацію процесу навчання, виховання і розвитку молодших школярів.</p> <p>RH6 Використовувати в освітньому процесі методики та систему теоретичних знань з освітніх галузей, визначених Державним стандартом початкової освіти.</p> <p>RH8 Забезпечувати підтримку особистісного розвитку дитини в освітньому процесі.</p> <p>RH14 Враховувати при створенні освітнього середовища індивідуальні потреби учнів.</p> <p>RH15 Розуміти мету, систему цінностей та завдання професійної діяльності вчителя, та усвідомлювати свою роль (місію) як педагога початкової освіти.</p>
Ключові слова	Театр, декорації, театральний реквізит, театральна афіша, драматизація, інсценізація, сценічний образ, сценічна дія, жест, міміка, сценарій, сценарний план.
Формат курсу	Очний (денний). Проведення консультацій для кращого розуміння тем.
Теми	Подано у таблиці.
Підсумковий контроль, форма	Залік у кінці семестру.
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з культури мовлення, педагогіки, психології, педагогічної майстерності, достатніх для сприйняття категоріального апарату з навчальної дисципліни.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	Лекція, бесіда, інтерактивні методи (робота в малих групах, мозковий штурм), розгляд педагогічних ситуацій, виконання індивідуальних завдань.
Необхідне обладнання	Персональний комп'ютер, проектор.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Поточний контроль знань студентів відбувається під час проведення практичних занять. Модульний контроль проводиться 2 рази впродовж семестру. Наприкінці семестру проводиться залік. Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

	<p>Оцінювання знань студентів здійснюється впродовж семестру за 100-бальною шкалою за такими видами робіт:</p> <ul style="list-style-type: none"> • модульні контрольні роботи. Програмою передбачено дві модульні контрольні роботи . Студент за одну роботу може отримати максимальну 15 балів (15x2=30); • практичні заняття. За роботу на практичних заняттях студент впродовж семестру може отримати 30 балів. Програмою передбачено 6 практичних занять (за роботу на одному занятті студент отримує 5 балів). • самостійна робота. За самостійну роботу (есе, презентація, словник театральних термінів, лепбук, сценічний етюд, сценарій) впродовж семестру студент набирає 40 балів. <p>Очікується, що письмові роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями і характеризуватимуться самостійністю суджень та вмінням робити власні висновки. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для незарахування викладачем, незалежно від масштабу плагіату, обману.</p> <p>Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем, виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студент заохочується до використання також й іншої літератури, якої немає серед рекомендованих.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p>
<p>Питання до заліку</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Артистизм і сценічність вчителя – важливий компонент його педагогічної компетентності і культури. 2. Історія театру: поява і розвиток. 3. Види театру, їх особливості. 4. Театральна етика. 5. Жанри театрального мистецтва. 6. Історія створення театру ляльок. 7. Національні лялькові театри, їх особливості. 8. Вертеп як різновид українського лялькового театру. 9. Традиції вертепу в сучасній сценічній практиці. 10. Український стародавній театр. 11. Зародження українського професійного театру. 12. Український театр кінця XIX-XX століть. 13. Пошуки сучасного українського театру. 14. Історія виникнення кінематографа. 15. Види, жанрові особливості, образна мова кіно. 16. Історія виникнення українського кіномистецтва. 17. Пошуки сучасного українського кінематографа. 18. Українське анімаційне кіно.

	<ol style="list-style-type: none"> 19. Мовний апарат та його тренування. 20. Техніка дихання та постановка голосового апарату. 21. Дикція й артикуляція. Артикуляційна гімнастика. 22. Техніка жестів і міміки. 23. Тренувальні вправи на вироблення навичок правильного дихання. 24. Тренувальні вправи на вдосконалення правильної дикції та розвиток чіткої артикуляції. 25. Тренувальні вправи на оволодіння технікою жестів і міміки. 26. Реалізація змістової лінії «Театралізуємо»: види театральні-ігрових методів навчання. 27. Різновиди театрального мистецтва у початковій школі. 28. Методика роботи над ляльковою виставою. 29. Різновиди сценаріїв за тематичними принципами, засобами виразності, розкриттям матеріалу. 30. Вимоги до складання сценарію. 31. Методика складання сценарію до прозових і драматичних творів.
Опитування	Анкету з метою оцінювання якості курсу буде надано після вивчення курсу.

Схема курсу

Тиждень	Тема занять	Форма діяльності та обсяг годин	Термін виконання
Змістовий модуль 1. Основи сценічного та екранного мистецтва			
1.	Тема 1. Вступ. Артистизм і сценічність вчителя – важливий компонент його педагогічної компетентності і культури.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год	01.09.2023
2.	Тема 2. Театр як вид сценічного мистецтва.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 6 год	08.09.2023
3.	Тема 3. Драматичний театр як видовище.	Практичне заняття – 2 год, самостійна робота – 2 год	15.09.2023
4.	Тема 4. Ляльковий театр: становлення, розвиток, особливості.	Лекція – 2 год.	22.09.2023
5.	Тема 5. Ляльковий театр як культурний феномен.	Практичне заняття – 2 год.	29.09.2023
6.	Тема 6. Український театр: витоки.	Лекція – 2 год.	06.10.2023
7.	Тема 7. Український театр: канони і новації.	Лекція – 2 год.	13.10.2023
8.	Тема 8. Українське театральне мистецтво: традиції і сучасність.	Практичне заняття – 2 год.	20.10.2023
9.	Тема 9. Кіно як вид екранного мистецтва: історія виникнення та розвитку, види, жанри.	Лекція – 2 год.	27.10.2023
10.	Тема 10. Види екранних мистецтв на уроках мистецтва у початковій школі.	Практичне заняття – 2 год.	03.11.2023
11.	Модульна контрольна робота 1.	Практичне заняття – 2 год., самостійна робота – 4 год.	10.11.2023
Змістовий модуль 2.Методика формування естетичної культури майбутніх учителів та молодших школярів засобами сценічного та екранного мистецтва			
12.	Тема 11. Сценічна культура в педагогічному просторі. Методика оволодіння сценічною майстерністю.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	17.11.2023

13.	Тема 12. Створення та виконання етюдів з деталізацією дійової лінії на основі музичного, художнього та літературного твору.	Практичне заняття – 2 год.	24.11.2023
14.	Тема 13. Розвиток творчих здібностей молодших школярів засобами театрального мистецтва.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 2 год.	01.12.2023
15.	Тема 14. Методика використання різних видів театрального мистецтва на уроках у початковій школі.	Практичне заняття – 2 год.	08.12.2023
16.	Тема 15. Сценарна робота в системі професійної діяльності вчителя початкових класів.	Лекція – 2 год, самостійна робота – 4 год.	15.12.2023
17.	Тема 16. Презентації театрального реквізиту і сценаріїв шкільних театральних вистав для учнів 1-4 класів на запропоновану тему (робота в групах).	Практичне заняття – 2 год.	22.12.2023
18.	Модульна контрольна робота 2.	Практичне заняття – 2 год.	29.12.2023